

Ad Astra

Asociație a cercetătorilor români din întreaga lume

Asociația Ad Astra cere partidelor și candidaților la președinție să își exprime poziția referitoare la cercetare, așa cum au făcut și Bush și Kerry

Înainte alegerilor prezidențiale din SUA, la începutul lunii octombrie, prestigioasa revista științifică Science (nr. 5693, 1 octombrie 2004) a dedicat editorialul ediției și un spațiu considerabil unui articol-interviu cu cei doi candidați la președinția Statelor Unite ale Americii, George W. Bush și John Kerry¹. Este de fapt o tradiție respectată fără excepție în ultimele decenii ca principalii candidați americani la președinție să prezinte perspectiva lor asupra științei și cercetării, adevăratul motor al economiei americane, insistând atât asupra priorităților considerate de ei majore pentru cercetarea științifică, cât și răspunzând unor întrebări specifice.

Preluând modelul american, asociația Ad Astra a cercetătorilor români dorește ca partidele și principalii candidați la președinția României să își exprime poziția față de cercetare.

Cercetarea românească se află într-o situație dramatică. Producția științifică este cu mult sub potențialul uman al țării. România se află pe locul 48 în topul ISI al productivității științifice, în urma altor țări est-europene ca Polonia, Ungaria, Republica Cehă, Slovacia, Bulgaria, Slovenia, majoritatea acestora fiind țări de mai mici dimensiuni. O analiză din 2001 arată că menținând viteza de creștere a productivității științifice de la acea dată și ținând cont de plafonarea producției științifice în celelalte țări, România va avea nevoie de 15 ani pentru a prinde din urmă Bulgaria, 30 de ani pentru Polonia și 60 de ani pentru Ungaria, raportând numărul de publicații la numărul de locuitori.

Numărul de cercetători din România este în continuă scădere (de la 150.000 în 1989 la 58.000 astăzi). Un număr mare de cercetători români a emigrat și aproximativ 64% din oamenii de știință români cu performanțe de nivel internațional lucrează acum în străinătate. Studenții cu performanțe excelente continuă să părăsească țara, România având cel mai mare număr de studenți absolvenți în SUA și Franța dintre toate țările est-și central-europene, în termeni relativi la populație.

În acest context, asociația Ad Astra roagă candidații la președinția României și partidele politice să răspundă următoarelor întrebări:

¹ <http://www.sciencemag.org/sciext/candidates2004/>

1. În opinia dumneavoastră, este știința și cercetarea științifică o prioritate pentru România? Doriți să avem cercetare științifică performantă în România?

Dacă răspunsul la această întrebare este pozitiv, va rugăm să răspundeți întrebărilor următoare:

2. Care vor fi mecanismele de finanțare a cercetării științifice pe termen lung, conform planului dumneavoastră; dacă și cum credeți că veți reuși implicarea atât a guvernului cât și a industriei în susținerea cercetării? Cum vedeți cercetarea științifică privată vis-à-vis de cea publică?

3. Din moment ce sunteți avocatul unei cercetări științifice performante (conform răspunsului la prima întrebare), ce procentaj din PIB care să fie alocat cercetării științifice veți susține și în cât timp va fi atins acest nivel, având în vedere ținta de 3% indicată de UE pentru anul 2010 și faptul că în prezent procentul din PIB alocat cercetării de la buget este un minuscul 0,21%?

4. Care este poziția dumneavoastră în ceea ce privește legătura dintre învățământul universitar / postuniversitar și cercetarea științifică, având în vedere situația curentă din România și prevederile acordului de la Bologna? În particular, susțineți integrarea cercetării științifice și a învățământului universitar / postuniversitar?

5. Sunteți în favoarea evaluării obiective, bazate pe criteriul excelenței în cercetarea științifică, a tuturor departamentelor și institutelor de cercetare și a finanțării de bază a acestor instituții după acest criteriu al excelenței? Ce părere aveți despre faptul că, din cele peste 700 de reviste “științifice” din România, doar 8 sunt indexate de ISI (principala instituție internațională care monitorizează revistele științifice), datorită slabei lor calități, în timp ce multe persoane din funcții de decizie din sistemul academic și științific românesc își bazează cariera pe publicații în aceste reviste locale?

6. Dacă și cum veți rezolva problemele gerontocrației, rezistenței sistemului față de întinerire, opunerii față de promovarea pe bază de merit, nepotismului și favoritismului din universitățile românești?

7. Care este opinia dumneavoastră în ceea ce privește mărirea quantumului granturilor oferite pentru proiectele de cercetare performante și a creșterii importanței finanțării cercetării științifice prin metoda granturilor și burselor de cercetare?

8. Care este poziția dumneavoastră față de evaluarea propunerilor de proiecte științifice finanțate din bugetul de stat? Concret, sunteți în favoarea evaluării competitive, bazate pe peer-review, făcută de experți în domeniile respective?

9. Care sunt, pentru dumneavoastră, domeniile științifice prioritare pe care

cercetarea românească va trebui să se axeze, domenii care ar fi susținute și finanțate ca prioritate?

10. Ce măsuri concrete veți lua pentru creșterea statutului social al cercetătorilor, respectiv redobândirea decenței și prestigiului meseriei de cercetător științific în România?

11. Cum intenționați să stopați “exodul creierelor” către țările occidentale, în particular SUA și statele UE, și cum intenționați să îi aduceți înapoi, dacă doriți aceasta, pe cercetătorii români performanți aflați deja în centre de excelență din aceste state dezvoltate?

Rugăm reprezentanții partidelor politice sau candidaților la președinție să răspundă public acestor întrebări în presă, și să ne trimită răspunsurile prin email la adresa office@ad-astra.ro. Răspunsurile la întrebări vor fi publicate în revista Ad Astra a cercetătorilor români², principala revistă din România care tratează probleme de politica științei.

Asociația Ad Astra cuprinde cercetători români din întreaga lume și are drept scop sprijinirea cercetării românești. Mai multe informații despre asociație pot fi obținute pe site-ul web al asociației, www.ad-astra.ro. Întrebările de mai sus au fost redactate de Sebastian Buhai, doctorand la Universitatea Erasmus din Rotterdam și Institutul Tinbergen, Olanda³.

Persoana de contact:

Răzvan Florian

Director, asociația Ad Astra a cercetătorilor români

Cercetător, LIRA-Lab, Universitatea din Genova, Italia și Centrul de Cercetări Cognitive și Neuronale, Cluj-Napoca

² <http://www.ad-astra.ro/journal/>

³ <http://www.romanioliberal.com/articole/articol.php?care=176>